

8.11. 2020

Píseň: Ž 23

Bože,

od počátku stojíš o komunikaci se svým stvořením., Od počátku staviš před člověka otázky a výzvy. Děkujeme za tvou blízkost. Za to, že nikdy nemusíme být sami: opuštění, vydání na pospas tmě, smrti, marnosti. Ty ses v Pánu Jktu bytostně dotknul našeho světa a každého člověka. Dotýkáš se i nás. Děkujeme, že můžeme přijít za tebou a stát o kontakt s tebou.

Prosíme, ať tvoje slovo s námi něco dělá. Ať neodcházíme neproměnění. Ať neodcházíme nedotčeni. Vždyť tvoje je vítězství, sláva a moc. A tak když slyšíme: vzhůru srdce, můžeme si říci: máme je u Pána.

Čtení: Mk 5,21-43

Text: Neboj se, jen věř.

I.

Příběh dvou žen. Jedna starší, její jméno neznáme. 12 let již trpí krvotokem. Život z ní uniká a je stále nečistá. Chodící tabu. Od lékaře k lékaři, všechn majetek vydala na léčení, nic to však nepomohlo. Dokážeme si představit, jak sama sebou pohrdala. Ta druhá (do dějin se vepsala jako Jairova dceruška), ta má zrovna 12 let. To je doba, kdy se děvče stávalo ženou, mohlo si již vdávat. Ale ona leží, churaví, není ženou, je stále dceruškou. Strach ze života, rodičovský i ten vlastní, jí brání žít, dospět, stát se ženou, stát se sama sebou.... Obě ženy jsou někde hluboko zraněné.

Ale už vůbec to, že jsou zmíněny ženy a jejich problémy. Není samozřejmé, že si Ježíš a evangelium všímají žen. Společnost té doby byla na výsost patriarchální! Je ovšem otázka, jak je to s postavením ženy dnes. Automaticky se čeká, že žena musí zvládnout práci a rodinu. Má často nižší plat, než muži. Žena je tlačena do role dominantní mužatky, má-li se v takovém světě prosadit. Rozšířená je představa, že politiku musí dělat chlap a nejlépe hulvát k tomu (ale pak se nedivme, že to u nás vypadá, jak vypadá, když ženská empatie, trpělivost i něžnost schází. Bolesti a zranění světa se však jen prohlubují a zůstávají neošetřené - díky násilnickému přístupu ke skutečnosti).

II.

Zpět k příběhu. Nejprve se objeví Jairos. Představitel synagogy. Vážená osobnost. Padne Ježíši k nohám a prosí za svou dcerku. Má dcerka umírá, pojď, vlož na ni ruce, aby byla zachráněna. Jedna věc je trochu nápadná. Oroduje za dítě otec, který o dceři na vdávání mluví jako o své dcerušce. Co stojí za zmrtvěním té dívky? Úzkostlivý otec? Nebo to, že je něco jako farářské dítě, žijící ve skleněném domě, pod drobnohledem lidí? Nebo - je stále něčí dceruškou - žije ve stínu rodičů, nemůže se stát sama sebou, rozkvést? - Ježíš Jairovu prosbu vyslyší a jde. A zástup se tlačí všude kolem.

Tu se ale objeví ta druhá žena. Tato žena je za horizontem. Krvácející nepřetržitě. Co to má v sobě za ránu, že z ní život vytéká? Je rituálně nečistá. Žádný kontakt s mužem, to je zakázáno podle Mojžíšova zákona. Nemůže se pomilovat a mít děti, rodinu.... Nejspíš cítí sebepohrdání, selhání v ženství, stydí se. Četli jsme, že nemoc ji stála veškerý majetek a jde to jen k horšímu. Ale doslechla se o Ježíši, že z něho vychází zvláštní moc, moc BK. A tato zvěst v ní klíčí tak, že se pomaloučku odhodlává k činu: aspoň nenápadně, zezadu se dotkne Ježíšova roucha, aby to nikdo neviděl. Někdo se může pousmát na naivní představou, ale víme, že kontakt jako dotek, obejmutí, i pohled mohou způsobit uzdravující proces. V případě ženy je to projev víry.

- Ježíš se ptá, kdo se jej dotknul, učedníci (jako tolikrát jindy) jsou nechápaví. Víra však má dva konce. Proto Ježíš tu ženu chvíli pohledem hledá, až se pohledy potkají, ona před ním poklekne a řekne *o sobě celou pravdu*. Tak stručně a výstižně hovoří evangelium o tom, co se děje, když se člověk přiblíží k Ježíši. Může mu říci o sobě celou pravdu. Nám do toho nic není, co mu ta žena o sobě řekla, ale my sami smíme vědět: Ježíš je ten, jemuž povědět o sobě celou pravdu. Určitě nás neodmítne. Nečeká od nás žádné předstírání čehokoli. A není to také něco, co uzdravuje, smět říci o sobě celou pravdu tomu, kdo nás vidí úplně a cele?

A pak ta žena slyší: Dcero. Podobně osobně osloví potom i dcerušku – dcerku – dívku- mladou ženu. „Dcero.“ Máš Otce. Nejsi sama, je tu někdo, kdo tě přijal za své dítě. V jeho očích máš neskonalou hodnotu. Skutečnost, která se zvěstuje při křtu nad konkrétním, člověkem (ty jsi můj milovaný syn – dcera...). A ona slyší poslání: Tvá víra tě uzdravila (ne nějaký magický dotyk, ale je to víra, spolehnutí, co je ve hře). Jdi v pokoji, uzdravena od svého trápení. Není tohle přesně to, co od Ježíše slyšíme nakonec? *Jdi v pokoji, tvé trápení je uzdraveno.*

III.

Jenže mezitím přijdou lidé z Jairova domu se zprávou, která je jistě tou nejtěžší zprávou, kterou může rodič dostat. Tvé dítě zemřelo. A k tomu oni dodali: proč ještě obtěžuješ mistra? Konec.

Co v takové situaci zbývá, co má vůbec smysl? Obrovská zkouška. Jenže nablízku je Ježíš, který říká stručnou větu, kterou stojí za to si zapamatovat, neboť je esencí evangelia: **Neboj se, jen věř. Neboj se, jen věř.** Mezitím se přiblíží k domu, pláč a kvílení, pohřeb ceremoniál se už rozjel. Plno lidí nachystaných vzdávat hold smrti, její moci. Ježíš se ohradí: nač ten pláč a kvílení? Dítě nezemřelo, ale spí. Lidé kolem se ovšem Ježíši posmívají, tak jako se posmívá nevěra. Posmívání a ponižování, to je nejlacinější způsob, jak se vyrovnat s pohledem víry a naděje. Ježíš je ale všechny vyžene z domu. Do pokojíku za dívkou vejde s jejími rodiči a nejbližšími. Nechce z toho dělat žádnou senzaci. Dívku uchopí za ruku, říká aramejsky talitha kum – děvče vstaň (už ne dceruška, ale dívka). A dívka povstane. Postaví se na vlastní nohy. A na závěr Ježíš řekne – dejte té slečně pořádně najíst, vždyť má zase chuť do života (zemitý závěr trochu připomíná Čapkovu pohádku, kdy se princezna Zubejda uzdraví a spořádá s chutí dřevorubcovu svačinu – chleba s tvarohem).

IV.

Je určitě více rovin, jimž nás ten dvojpříběh oslovuje. Ježíš je Pán. Nezavírá oči před žádným trápením. Je trpělivý. Zajímá ho jednotlivec. Vrací člověku hodnotu, když mu říká dcero – synu. Jemu můžeš vyklopit o sobě pravdu - úplně všechno. Uzdravuje od trápení a říká: jdi v pokoji. Říká: neboj se a věř. Bere za ruku a pozvedá, staví na nohy. Když se ta Jairova dcera pozvedla na nohy, je užit termín totožný s Kristovým vzkříšením. Vzkříšení se netýká až jednou... Kristus, živý Pán nás pozvedá již nyní, když klesáme, padáme. Smíme zase vstát. Volá: žij, neboj se žít. A jednou všichni zemřeme, ale máme naději, že i nás vezme za ruku a řekne: vstaň.

A pro tuto chvíli je svět bohatší o dvě vzácné ženy. O jejich vnímavost, něžnost i chuť do života, nadání a kreativitu, moudrost a péči. I díky nim smí být náš svět lidštější. Amen.

Prosíme o pokoj mezi lidmi: mír je tak křehká věc a tak snadno se lidé nechají strhnout k nenávisti.

Prosíme za hlubokou úctu k pravdě nad námi, které se jednou každý člověk stejně jednou bude odpovídat. Za odpovědnost v zacházení se slovy.

Prosíme, ať sami nikdy nikým nepohrdáme a nikoho nesrážíme a neurážíme. Za úctu, respekt a toleranci tam, kde je odcizení. Prosíme za lásku, která se neraduje ze špatnosti.

Prosíme, ať se rozhojňuje vše, co člověka zušlechťuje a pozvedá. Prosíme, ať člověk smí nacházet naplnění v tvém obraze a nebýt pod obraz. Prosíme za odvahu k lásce a pravdě.

Prosíme za solidaritu mezi lidmi.

V tiché modlitbě ti předkládáme svoje starosti a touhy s vědomím,, že ty víš vše, než máme slovo na jazyku, slyšíš nás a máš na paměti spásu nejen naši, ale celého světa. Otče náš...

Píseň: EZ 550